

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

RWS INFORMATIE

Natura 2000 Doggersbank, Klaverbank en Friese Front

Uitvoeringsplan communicatie beheerplannen Noordzee-EEZ

24 mei 2022

Colofon

Uitgegeven door Rijkswaterstaat Zee en Delta
Auteurs Projectteam Natura 2000 Noordzee-EEZ

Datum 12 mei 2022
Versie 4.1
Status CONCEPT

Inhoud

Inleiding 4

1 De drie gebieden 5

1.1 Doggersbank 5

1.2 Klaverbank 5

1.3 Friese Front 6

1.4 Monitoring en handhaving 6

2 Doel 7

2.1 Subdoelstellingen 7

2.2 Doelgroepen 8

3 Strategie 10

3.1 Uitgangspunten 10

3.2 Kernboodschap 12

4 Organisatie 13

5 Middelen 14

Inleiding

Op de Noordzee, in de Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ), liggen drie gebieden met grote natuurwaarde: de Doggersbank, de Klaverbank en het Friese Front. Om hier diersoorten en hun leefgebieden te beschermen, zijn de gebieden door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) aangewezen als Natura 2000-gebieden. Als grootste beheerder van de Noordzee heeft Rijkswaterstaat (RWS) de taak om deze bescherming vorm te geven, rekening houdend met economische en recreatieve belangen. Daarvoor is door Rijkswaterstaat voor elk van de drie gebieden een beheerplan opgesteld, dat de voorwaarden beschrijft waaronder er activiteiten mogelijk zijn in de gebieden.

De looptijd van het Natura 2000-beheerplan bedraagt zes jaar. In die periode worden de ontwikkelingen in het gebied en de resultaten van de maatregelen gevolgd. Tegen het einde van de looptijd van het beheerplan volgt op basis van de monitoring een integrale evaluatie die informatie moet geven voor het volgende beheerplan. Onder voorwaarde dat dit goed wordt onderbouwd, kan de geldigheid van het beheerplan eenmalig ongewijzigd worden verlengd met maximaal zes jaar.

Voor het tot stand komen van de beheerplannen wordt samengewerkt met de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Defensie. Ook wordt de inhoud van de beheerplannen afgestemd met belangrijke stakeholders op de Noordzee, zoals de koepelorganisaties voor olie- en gaswinning (NOGEPA) en windenergie (NWEA), de scheepvaartsector, natuurorganisaties en visserijorganisaties.

Bij de Natura 2000-beheerplannen is ook een communicatiestrategie ontwikkeld voor de komende beheerplanperiode (2022-2028). Tijdens de uitvoeringsfase werkt Rijkswaterstaat als voortouwnemer samen met de bevoegde gezagen en andere betrokkenen de strategie en middelen verder uit en past deze aan de op dat moment actuele situatie aan.

De afgelopen jaren zijn tijdens het opstellen van de beheerplannen diverse communicatiemiddelen gebruikt met het doel gebruikers te informeren en te betrekken. Zo zijn bijeenkomsten gehouden met belanghebbenden, is een webpagina ingericht en zijn er een factsheet en een informatieve film uitgebracht. Deze communicatiestrategie bouwt voort op deze middelen, met meer aandacht voor gerichte communicatie naar de specifieke gebruikers.

In dit uitvoeringsplan voor de communicatie zijn de communicatiedoelstellingen, de doelgroepen, de kernboodschap, de communicatiestrategie en de in te zetten middelen uitgewerkt. Het uitvoeringsplan communicatie kan op elk moment tijdens de beheerplanperiode worden geactualiseerd. De beheerplannen zelf zijn voor een periode van 6 jaar vastgesteld en worden tussentijds niet herzien. Dit plan beschrijft een strategie om de verschillende doelgroepen te informeren en uitleg te geven over de uitvoeringsmaatregelen die beschreven staan in de beheerplannen. Communicatie kan bijdragen aan de bekendheid van, draagvlak voor en acceptatie van de maatregelen uit de beheerplannen onder gebruikers. En dat kan er weer toe bijdragen dat de gebruikers zich aan de regels houden. De strategie en inzet van handhaving staan beschreven in het Toezicht- en Handhavingsplan Doggersbank, Klaverbank en Friese Front.

1 De drie gebieden

In dit hoofdstuk vindt u een korte beschrijving van de bijzondere karakters van de drie Natura 2000-gebieden, te weten Doggersbank, Klaverbank en Friese Front. Ook staat hier een kort overzicht van de doelstellingen en maatregelen uit de beheerplannen. In de beheerplannen zelf staat een uitgebreide gebiedsbeschrijving en hier zijn ook de doelstellingen en maatregelen uitgewerkt.

1.1 Doggersbank

De Doggersbank is een bijzonder onderwatergebied dat door zijn ondiepe en permanent overstroomde zandbodem een rijke natuur herbergt. De Doggersbank is een belangrijk leefgebied van bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond. Zij voeden zich in het zeegebied.

Doelstellingen

Voor de Doggersbank geldt een verbeteropgave voor de kwaliteit van het habitatype 'permanent overstroomde zandbanken' en een behoudsopgave voor habitatrichtlijnsoorten bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond.

Maatregelen

Voor de Doggersbank hebben de maatregelen vooral betrekking op het wijzen op bestaande regelgeving (onder andere) met betrekking tot het lozen van afvalwater en het rekening houden met de habitatsoorten voor wat betreft geluid. Ook mag er in delen van het gebied niet gevestigd worden met sleepnetten.

1.2 Klaverbank

Ook de Klaverbank is een belangrijk leefgebied van bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond. Zij voeden zich in het zeegebied. De Klaverbank is een bijzonder onderwatergebied met een bodem met grote stenen, anders dan de veelal zandige bodem van de Noordzee. Hierdoor is er een grote variatie aan benthos te vinden. Benthos is een verzamelnaam voor alle organismen die in, op, en net boven de zeebodem leven, zoals kreeftachtigen, borstelwormen, weekdieren en stekelhuidigen, draadalg, kiezelwieren en bacteriën. Het gebied wordt aan de zuidwestkant doorsneden door een zestig meter diepe geul, de Botney Cut. Vooral daar leven in de zomer veel bruinvissen. Ook dwergvinvis en witsnuitdolfijn komen hier regelmatig.

Doelstellingen

Voor de Klaverbank geldt een verbeteropgave voor de kwaliteit van het habitatype 'riffen van open zee' en een behoudsopgave voor habitatrichtlijnsoorten bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond.

Maatregelen

De maatregelen die gelden in het gebied Klaverbank zijn grotendeels gelijk aan die van de Doggersbank. Ook hier wordt namelijk de bodem beschermd en leven dezelfde beschermde zeezoogdieren.

1.3 **Friese Front**

Het Friese Front is deel van de overgang tussen de ondiepe zandgronden van de zuidelijke Noordzee en de diepere slibbodems van de Centrale Oestergronden. Het is een uniek gebied met veel algengroei. Wanneer deze algen sterven, zakken ze naar de bodem, waardoor er een voedzame 'algenregen' ontstaat. Zo'n voedselrijk gebied trekt talloze soorten aan. Het Friese Front wordt in de nazomer gebruikt door ruiende zeekoetmannetjes met hun jongen. Ze kunnen dan niet vliegen en zijn gevoelig voor drukte door scheepvaart.

Doelstellingen

Voor het Friese Front geldt een behoudsopgave voor vogelrichtlijnsoort zeekoet.

Maatregelen

In het Natura 2000-beheerplan Friese Front zijn voorwaarden opgenomen voor onder andere mijnbouw en visserij. Er worden bijvoorbeeld beperkingen gesteld aan het lozen van afvalwater.

1.4 **Monitoring en handhaving**

Alle beschermde diersoorten en de habitattypen met een instandhoudingsdoelstelling worden gemonitord. Deze monitoringgegevens zijn nodig om te kunnen evalueren of en in welke mate de maatregelen bijdragen aan het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen in de aanwijzingsbesluiten. De monitoring voor de beheerplannen staat beschreven in het monitoringsplan.

Voor een efficiënte uitvoering van het toezicht en de handhaving zijn afspraken gemaakt tussen de verschillende handhavende instanties. Deze staan beschreven in het Toezicht- en Handhavingsplan.

2 Doel

Het doel van de communicatie in alle drie de gebieden is om een bijdrage te leveren aan een soepele en efficiënte uitvoering van de beheerplannen, zodat de instandhoudings- en verbeterdoelstellingen worden gerealiseerd. Communicatie is een middel om gebruikers van de gebieden te informeren over de natuurwaarden en de manier waarop zij kunnen bijdragen aan het behoud hiervan. Communicatie moet een realistisch beeld scheppen van de mogelijkheden, maatregelen en beperkingen. Daarbij moet duidelijk zijn waarom er aan bepaalde gebruiksactiviteiten voorwaarden worden gesteld. Bovendien moet bij de doelgroepen duidelijk zijn op welke wijze zij aan die voorwaarden kunnen voldoen. Uiteindelijk gaat het erom dat de gebruikers de natuur respecteren, dat er draagvlak is voor de maatregelen uit de beheerplannen en tot slot: een goed naleefgedrag. Als voorlichting en communicatie resulteert in gewenst gedrag, kan zelfs worden voorkomen dat er daadwerkelijk moet worden gehandhaafd en gesanctioneerd.

2.1 Subdoelstellingen

Met voorlichting en communicatie worden de volgende zaken beoogd:

- **Informereren**
Door het delen van informatie over de ontwikkelingen in en rond de gebieden met een breed publiek van gebruikers en geïnteresseerden krijgt een brede groep belanghebbenden een beter beeld van de natuur die beschermd moet worden en de manier waarop deze bescherming wordt uitgevoerd. Het weten waarom en waarvoor maatregelen worden genomen is een basis voor het naleven van de regels in de gebieden en zal bijdragen aan een bredere maatschappelijke betrokkenheid. Specifieke zaken om over te informeren zijn:
  - o Maatregelen: wat er wel en niet mag in de gebieden en onder welke voorwaarden.
  - o De redenen achter de voorgestelde maatregelen, te weten wat voor bescherming bieden die maatregelen voor de beschermde natuurdoelen.
  - o Uitvoering: de praktische uitvoering op het gebied van toezicht en handhaving, monitoring en beheer.
  - o Ontwikkelingen: relevante ontwikkelingen en procedures met betrekking tot het tot stand komen van de beheerplannen en de uitvoering ervan, waaronder evaluaties, resultaten en volgende beheerplannen.
- **Draagvlak vergroten**
Het creëren en vasthouden van draagvlak voor Natura 2000 is cruciaal. Draagvlak is een voorwaarde voor samenwerking met gebruikers, belanghebbenden en bestuurders van de gebieden op het gebied van maatregelen en toezicht en handhaving. Dit is nodig voor een effectieve bescherming van de natuurwaarden.
- **Bewustwording**
Het is van belang om mensen bewust te maken van het feit dat deze gebieden een natuurgebied zijn, waar de natuur zoveel mogelijk met rust gelaten moet worden om de natuurwaarden te kunnen behouden of verbeteren.

- **Gedragsverandering**

Met de communicatie wordt ernaar gestreefd een gedragsverandering op gang te brengen bij de gebruikers van de gebieden. Denk aan het langzamer varen of omvaren, of niet gaan vissen in het ruiseizoen van de zeezoet. Dit met als doel om de natuur zo min mogelijk te verstoren.

- **Betrokkenheid**

Betrokkenheid van bevoegde gezagen, beheerders en andere in de gebieden actieve partijen is belangrijk om bij de uitvoering van de beheerplannen de gewenste resultaten te bereiken, namelijk het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Door alle genoemde partijen te informeren over de inhoud van de beheerplannen en wat er nodig is voor de uitvoering kunnen concrete afspraken worden gemaakt waarbij de verschillende rollen duidelijk worden en ieder zijn verantwoordelijkheid op een effectieve manier kan invullen.

2.2 Doelgroepen

We richten ons in dit communicatieplan in hoofdzaak op drie doelgroepen.

- **Gebruikers**

Onder deze doelgroep vallen die personen en organisaties die door hun activiteiten mogelijk impact hebben op de natuurwaarden in de drie gebieden. Om te bereiken dat deze gebruikers bereid zijn bij hun activiteiten rekening te houden met de natuurwaarden, zich aan de regels te houden en zodoende bij te dragen aan de doelen uit de beheerplannen, is het belangrijk dat zoveel mogelijk gebruikers de maatregelen kennen (informeren), dat ze zich realiseren wat het beheerplan voor hun eigen doen en laten betekent (bewustwording) en dat er draagvlak komt voor de maatregelen en gedragsregels zodat die door de gebruikers ook worden nageleefd (gedrag).

Gebruikers van de Doggersbank, Klaverbank en het Friese Front zijn onder andere plezier- en beroepsvaart, delfstofwinning (olie en gas), visserij en organisatoren van expeditie naar verschillende bijzondere gebieden in de Noordzee.

- **Intermediairs**

Gebruikers van een gebied kunnen we direct informeren over maatregelen en gedragsregels, maar soms zijn deze groepen moeilijker te bereiken. Om de boodschap zo breed als mogelijk te verspreiden, hebben we andere partijen nodig: de intermediairs. Denk hierbij aan andere overheden of natuurorganisaties. Deze organisaties zijn zelf niet direct bezoekers van een gebied, maar wel betrokken bij de beheerplannen. Dit kan zijn ofwel bij de totstandkoming en uitvoering van de beheerplannen, ofwel omdat deze organisaties delen van de gebieden beheren of op een andere manier betrokken zijn bij de natuur in de gebieden, bijvoorbeeld als vergunningverleners of belangengroepen. Zij staan in contact met dezelfde doelgroepen en kunnen ook de maatregelen en gedragsregels overbrengen.

Deze organisaties hebben medewerkers die betrokken zijn bij communicatie en voorlichting, educatie, monitoring, toezicht en handhaving. Doel is deze partijen te motiveren, faciliteren en ondersteunen om de boodschap van Natura 2000 uit te dragen en vorm te geven en de dialoog met hun achterban aan te gaan (ambassadeursrol). Hierbij kunnen de intermediairs gebruik maken van hun eigen informatiekanaal (nieuwsbrieven, vakbladen, websites etc.) om berichten over Natura 2000 te verspreiden onder hun achterban.

Intermediairs zijn onder andere de Rijksoverheid (zie 'organisatie van de communicatie'), natuurverenigingen en andere belangenorganisaties (zoals bijvoorbeeld het Watersportverbond).

- **Media**

Een aparte doelgroep om nog te vermelden, is de (landelijke en regionale) pers. De pers is verder uitgewerkt in de communicatiemiddelen, onder het punt 'media'.

De media bereiken met name de algemene belanghebbenden of geïnteresseerden. Hiervoor is de algemene informatie over Natura 2000 van belang zoals die bijvoorbeeld beschikbaar wordt gemaakt via de websites van de betrokken instanties en belangenorganisaties en via regionale en landelijke pers.

3 Strategie

Voor de uitvoering van de communicatie over de drie beheerplannen is een aantal strategische uitgangspunten geformuleerd, die hieronder staan beschreven. Deze uitgangspunten zijn ondersteunend aan het doel van de communicatie zoals beschreven in hoofdstuk 2 en zijn bedoeld om efficiënt gebruik te kunnen maken van de beschikbare middelen die in hoofdstuk 5 zijn beschreven.

In de strategie wordt gebruik gemaakt van de unieke kenmerken van de drie gebieden, die tezamen het grootste natuurgebied van Nederland vormen, maar ook veelal verborgen zijn onder de wateroppervlakte. Het is daarom van belang dat die unieke kenmerken in de uitvoering van de communicatie zichtbaar worden gemaakt, door gebruik te maken van beelden en relevante informatie over de gebieden. Ook wordt zorgvuldige aandacht geschonken aan het relatiebeheer en het bedienen van de verschillende doelgroepen met berichtgeving op maat via bestaande én nieuwe kanalen.

3.1 Uitgangspunten

- **De overheid komt met één boodschap**
Communicatie geschiedt vanuit een gezamenlijk afzenderschap van de bevoegde gezagen. Rijkswaterstaat (als voortouwnemer van de beheerplannen) treedt daarbij niet in de verantwoordelijkheden van anderen.
- **Integrale communicatie over natuur**
Communicatie over de gebieden kan in sommige gevallen gecombineerd worden met communicatie over de overige Natura 2000-gebieden dicht bij de kust (Noordzeekustzone, Voordelta en Vlakte van de Raan), toekomstige (nog aan te wijzen) Natura 2000-gebieden (Bruine Bank) en KRM-gebieden (Centrale Oestergronden, Borkumse Stenen, Friese Front). Hiervoor wordt de samenwerking gezocht met verschillende departementen binnen de Rijksoverheid.
- **Gebruik maken van bestaande kanalen**
De drie gebieden liggen ver uit de kust en worden gebruikt door mensen uit alle windstreken. Het is daarom lastig om op regionaal niveau en via een centraal informatiepunt alle gebruikers te bereiken met de juiste en voor hen relevante informatie. In de drie gebieden zijn verschillende gebruikers actief. Voor verschillende gebruikers gelden verschillende voorwaarden, afhankelijk van hun activiteiten en de effecten daarvan op de natuurwaarden. Daarom wordt ingezet op informatie op maat die via de verschillende gebruikers en door belangengroepen kan worden gedeeld met de achterban via hun eigen kanalen. Hiervoor verstrekt Rijkswaterstaat breed deelbare informatie waar iedere doelgroep zelf de relevante informatie uit kan benutten. Hoe meer intermediairs de informatie overnemen, hoe groter de kans dat de gebruiker hiermee in aanraking komt en weet wat er van haar of hem wordt verwacht bij het benaderen en/of betreden van de gebieden.

Goed contact met en afstemming via intermediairs is dus belangrijk. Ook aanhaken bij bestaande of op te zetten campagnes biedt kansen. De strategie is om daar te zijn waar de doelgroep is en de aandacht te trekken door informatie die voor hen relevant is. Daarom wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande communicatiemiddelen en -activiteiten.

- **Handhaving en communicatie trekken gezamenlijk op**
Handhaving in het gebied zal nodig zijn, maar niet alle maatregelen die zijn opgesteld voor de gebieden zijn wettelijk afdwingbaar. Dat is bijvoorbeeld het geval bij het advies om langzaam te varen en om groepen zeekoeten te mijden. Toezicht en handhaving heeft bij die maatregelen dus een informerende rol en dragen bij aan de bewustwording en het draagvlak voor de maatregelen. Communicatie en toezicht gaan hierbij hand in hand en een goede afstemming is essentieel. Dit kan zorgen voor de juiste inzet van communicatie op de juiste plek. Indien nodig worden in samenspraak met de handhavers communicatiemiddelen ontwikkeld om overtredingen terug te dringen.

3.2 Kernboodschap

De kernboodschap is een beknopte weergave van wat Rijkswaterstaat de doelgroepen wil vertellen. Voor Doggersbank, Friese Front en Klaverbank is een kernboodschap opgesteld die gebruikt kan worden voor en door de verschillende doelgroepen. Voor algemene informatie over Natura 2000 kan gebruik worden gemaakt van de kernboodschap die voor alle gebieden geldt waarvoor Rijkswaterstaat voortouwnemer is.

Beheer Natura 2000-gebieden op de Noordzee: natuur en menselijke activiteiten in balans.

Kernboodschap Doggersbank, Klaverbank en Friese Front

De Doggersbank, de Klaverbank en het Friese Front zijn drie van de 50

Kernboodschap Natura 2000

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In het kader van het Europese biodiversiteitsbeleid zijn afspraken gemaakt om bepaalde habitattypen en plant- en diersoorten in deze gebieden te beschermen en achteruitgang te voorkomen. Daarom zijn er in Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen door de minister van LNV. Daarvan liggen 50 gebieden in de rijkswateren, met een totaaloppervlakte van bijna 17.500 km². Dit is circa 85% van alle Natura 2000-gebieden bij elkaar en dit maakt RWS een van de grootste natuurbeheerders van Nederland.

Het doel van Natura 2000 is het tegengaan van de achteruitgang van biodiversiteit in Europa. Voldoende biodiversiteit in onze wateren is van levensbelang voor de gezondheid van mensen, dieren en planten, maar ook voor de economie. Om dat doel te behalen worden voor de Natura 2000-gebieden beheerplannen opgesteld. Rijkswaterstaat is voortouwnemer om voor 24 Natura 2000-gebieden in de rijkswateren een beheerplan op te stellen.

Bij het realiseren van de natuurdoelen binnen een Natura 2000-gebied wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen van direct betrokkenen. Daarom stelt RWS de beheerplannen op samen met deze betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties, buurlanden en waterschappen. Zo wordt de juiste balans tussen natuur en menselijke activiteiten behaald.

Samen beschermen en beheren we de ontwikkeling van de biodiversiteit.

4 Organisatie

De organisatie van de communicatie en de uitvoering ervan bepalen mede het succes van de communicatie. Communicatie is in dit geval een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen. De regie hiervan ligt bij de voortouwnemer Rijkswaterstaat.

Betrokken partijen

Als grootste beheerder en voortouwnemer van de beheerplannen voert Rijkswaterstaat de regie voor wat betreft communicatie over de Natura 2000-beheerplannen. Vanuit die rol spreekt Rijkswaterstaat andere partijen aan op de communicatie die voor de uitvoering van het beheerplan relevant is en faciliteert waar mogelijk, zonder daarbij de verantwoordelijkheden over te nemen van die andere partijen. Bij het organiseren van de communicatie zijn in ieder geval voortouwnemer Rijkswaterstaat en de bevoegde gezagen van het beheerplan betrokken. Dat zijn de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Defensie.

Rollen

Rijkswaterstaat is als voortouwnemer voor het opstellen van de beheerplannen de opdrachtgever voor de ontwikkeling van communicatiemiddelen en voor het uitvoeren van communicatieactiviteiten.

Het ministerie van LNV is als bevoegd gezag voor natuurwetgeving verantwoordelijk voor de handhaving op basis van de Natuurbeschermingswet in de gebieden. Dit staat beschreven in het uitvoeringsplan voor Toezicht en Handhaving Doggersbank, Klaverbank en Friese Front.

Het ministerie van Defensie is bevoegd gezag voor die delen van de beheerplannen die over de oefengebieden gaan. Zij heeft in de communicatie vooral een rol als gebruiker van de gebieden.

Communicatieadviseur

Door Rijkswaterstaat wordt een communicatieadviseur aangesteld die als taak krijgt de uitvoering van de communicatie voor deze gebieden te verzorgen. Daarbij is dit uitvoeringsplan communicatie de basis, die door de communicatieadviseur verder zal worden uitgewerkt. De communicatieadviseur zorgt dat de communicatiemiddelen worden gemaakt en gebruikt en kan onder andere de intermediairs faciliteren door informatie te verstrekken en te voorzien in beelden van en verhalen over de gebieden, waarin steeds benoemd wordt waarom deze gebieden worden beschermd en op welke manier dat gebeurt.

5 Middelen

In dit hoofdstuk staan de communicatiemiddelen centraal die ingezet worden voor de uitvoering van de communicatie over de drie gebieden. De communicatiemiddelen worden gecoördineerd door de communicatieadviseur.

Huidige website

De huidige website is het centrale platform voor informatie over de Natura 2000-beheerplannen waarvoor Rijkswaterstaat voortouwnemer is. Hier zijn de meest recente documenten te vinden (Aanwijzingsbesluiten, Nadere Effect Analyses, Beheerplannen en Uitvoeringsdocumenten) evenals beschrijvingen van de gebieden en het laatste nieuws met betrekking tot de uitvoering en laatste stand van zaken.

De Rijkswaterstaat Natura 2000-website is hier te vinden:

<https://rwsnatura2000.nl/gebieden/eez/>

Vakbladen

Zoals in de strategie (hoofdstuk 3) benoemd is het aanbieden van gerichte informatie op maat aan de verschillende doelgroepen een belangrijke manier om te zorgen dat gebruikers van de gebieden weten welke maatregelen er gelden. Om deze informatie op maat te kunnen aanbieden worden artikelen aangeboden aan vakbladen die zich richten op de verschillende gebruikersgroepen, waaronder scheepvaart, havens en visserij. Door de communicatieadviseur (zie hoofdstuk 4) wordt een analyse gemaakt van welke vakbladen het beste aansluiten bij het doel van de communicatie en hoe we de relevante gebruikers het beste bereiken.

Ook kunnen artikelen worden aangeboden aan vakbladen van belangengroepen zoals natuurorganisaties en kustoverheden. Zo wordt informatie over de beheerplannen onder een breder publiek bekend gemaakt en wordt de kans vergroot dat men goed geïnformeerd is over de maatregelen zoals die in de beheerplannen zijn opgenomen en wordt het waarom van de bescherming van de gebieden toegelicht, wat het draagvlak vergroot.

Vakbladen voor de doelgroepen zijn o.a.:

- Visserijnieuws (visserij)
- Shipping News (internationale scheepvaart)
- Be One With Nature (natuur)

Pers

Bij mijlpalen tijdens de uitvoering van de beheerplannen zal actief contact worden gezocht met diverse media. Gedacht kan worden aan programma's die natuurreportages maken, of interviews met (lokale) radiostations. De media bereikt met name de algemene belanghebbenden of geïnteresseerden. Hiervoor is de algemene informatie over Natura 2000 van belang zoals die bijvoorbeeld beschikbaar wordt gemaakt via de websites van alle betrokken instanties en belangenorganisaties en via regionale en landelijke pers.

Mijlpalen zullen worden opgenomen in een communicatiekalender die door de communicatieadviseur wordt opgesteld en tijdens de looptijd van het beheerplan steeds actueel wordt gehouden.

Rijkswaterstaat verstuurt een persbericht bij belangrijke wijzigingen (bijvoorbeeld bij het ingaan van het zomer- of winterregime) in de gebieden. Media om te benaderen zijn bijvoorbeeld:

- Vroege Vogels

- Omroep Friesland

Dienst Hydrografie

Voor de Nederlandse Noordzee wordt actuele informatie over vaarroutes, objecten en begrenzingen van bijzondere gebieden in kaart gebracht door de Dienst Hydrografie van het ministerie van Defensie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van GIS-informatie van verschillende overheden en organisaties. Rijkswaterstaat zorgt ervoor dat de begrenzing van de drie Natura 2000-gebieden correct en beschikbaar is en door de Dienst Hydrografie op de (digitale) zeekaarten kan worden verwerkt.

Berichten aan Zeevarenden

Wekelijks worden er middels 'Berichten aan Zeevarenden' (BaZ) wijzigingen doorgegeven door de Kustwacht aan alle beroepsvaart. Dit zijn actuele wijzigingen die op dat moment aan de orde zijn.

Eenmaal per jaar wordt een BAZ1 uitgegeven rond de jaarwisseling. Dit is een bewaarexemplaar waarin aanvullende en langdurend relevante informatie over de maatregelen in de gebieden kan worden opgenomen.

North Sea Pilot

Bij de voorbereiding van een reis raadpleegt een kapitein of stuurman de North Sea Pilot. Dit is een nautisch systeem dat gebruikt wordt bij de voorbereiding van een reis en waarin notities opgenomen kunnen worden en ook links naar websites of documenten. Hierin kunnen bijzonderheden over de gebieden worden opgenomen.

(Digitale) folder

Om schippers die gebruik maken van met name het gebied Friese Front bewust te maken dat ze een gebied in varen waar de zeekoet wordt beschermd, wordt, aanvullend aan de Berichten aan Zeevarenden, een (digitale) folder ontwikkeld. Deze folder wordt verspreid via o.a.:

- Loodswezen
- Evenementen (Wereldhavendagen)
- Noordzeeloket
- Vergunningen (Volvo Ocean Race)
- (Jacht)havens
- Kustwacht

(Sociale) media

Om communicatiekansen goed te kunnen benutten is het waardevol om te weten wat er in de reguliere en sociale media wordt gezegd over Natura 2000 in algemene zin en/of specifiek over de gebieden Doggersbank, Klaverbank en Friese Front. Ook ontwikkelingen die raken aan de beheerplannen, zoals berichten over het Noordzeeoverleg of kritiek van bepaalde doelgroepen op dingen die zich op de Noordzee afspelen zijn relevant. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een media-analyse. Zo wordt de buitenwereld naar binnen gehaald, is er kennis van actualiteiten en kan er gereageerd worden op vragen.

De communicatieadviseur reageert op berichten in de media door bijvoorbeeld een voorstel te doen om een interview te geven of door een bericht of foto op de corporate sociale media kanalen van Rijkswaterstaat (Facebook-pagina, Instagram en het Twitteraccount) te plaatsen.

Ook veel intermediairs hebben sociale media kanalen beschikbaar. Hiervan kan ook gebruik worden gemaakt voor berichtgeving over de Natura 2000-gebieden. Zo kunnen nieuwsberichten snel bij een grote doelgroep worden verspreid. Hiervoor onderhoudt de communicatieadviseur contact met de communicatieadviseurs van de intermediairs.

Gedacht kan worden aan:

- Website Kustwacht
- Vaarwijzer nieuwsbrief
- Website Varen doe je samen
- Noordzeeloket

Beelden en verhalen

In de berichtgeving en op de website wordt gebruik gemaakt van foto's en beelden van de dieren en leefgebieden die middels de beheerplannen worden beschermd. Deze foto's komen onder andere uit samenwerkingen met onderwaterfilmers (van bijvoorbeeld de productie van de film Wilde Noordzee) en uit diverse beeldbanken. Ook kan er samenwerking worden gezocht met projecten zoals Windenergie op Zee, waar regelmatig beelden worden getoond van activiteiten op zee, en beeldmateriaal vanuit de monitoring.

De beelden worden gebruikt om verhalen te vertellen over de beschermde natuur in de gebieden en over de maatregelen en wat die betekenen voor de verschillende gebruikers. Verhalen moeten aansluiten bij de belevingswereld van de doelgroepen en worden gedeeld in allerlei communicatiemiddelen (filmpjes en nieuwsbriefartikelen te gebruiken op website, intranet en sociale media en kanalen van partners). De verhalen worden zo geschreven dat het makkelijk deelbaar is voor de doelgroep.

Bijeenkomsten met belanghebbenden

Tijdens de uitvoering van de beheerplannen zal vooral middels websites en nieuwsberichten worden gecommuniceerd. De belanghebbende organisaties zijn betrokken via bilateraal overleg en worden bij evaluaties en andere processen betrokken via hun vertegenwoordigers.

Halverwege de looptijd van de beheerplannen zal een evaluatie worden gestart. Hiervoor zal een bijeenkomst worden georganiseerd. Tegen het einde van de beheerplanperiode van 2022-2028 zal het proces voor het opstellen van een nieuw beheerplan worden gestart. Ook hierbij wordt weer de samenwerking met de belanghebbenden gezocht middels een bijeenkomst. Omdat de groep geïnteresseerden voor de gebieden op de Noordzee breed verspreid is over Nederland, is het mogelijk handig om informatiebijeenkomsten digitaal te organiseren.

Presentaties

Om gericht specifieke doelgroepen te informeren kan het effectief zijn om middels presentaties informatie over de beheerplannen en de Natura 2000-gebieden die zij betreffen te verspreiden. Vooral voor de scheepvaartsector zijn hiervoor enkele gelegenheden:

- Zeevaartschool: Hier bevinden zich de toekomstige gebruikers van de Noordzee.
- Scheepvaart Adviesgroep Noordzee: Beleidsmatige groep voor scheepvaartzaken, waarin vertegenwoordigers uit verschillende organisaties samenkomen.

Internationale afstemming

Omdat de gebieden Doggersbank en Klaverbank grenzen aan de EEZ van enkele buurlanden is afstemming over het beheer van deze gebieden met deze buurlanden zinvol. Mogelijk kan er samen worden opgetrokken bij het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen, bij de monitoring of bij de communicatie. Voor deze internationale afstemming moeten nog worden gezien of kan worden aangesloten bij

bestaande Natura 2000 afstemming of dat er een aparte overlegstructuur moet worden opgezet.

Communicatiekalender

Om in beeld te houden wanneer handige momenten zijn voor het uitvoeren van communicatieactiviteiten zoals persberichten, artikelen in vakbladen, berichten op sociale media of anders, adviseert Rijkswaterstaat om een communicatiekalender op te stellen. Hierop staan projectmijlpalen, nieuws en andere communicatiemomenten waar de communicatieadviseur en het projectteam gebruik van kunnen maken. Denk aan het ingaan van een zomer- of winterregime van een rustgebied, maatschappelijke onderwerpen en actualiteiten van 'buiten', die communicatiekansen opleveren zoals gebeurtenissen die te maken hebben met bijvoorbeeld de seizoenen en natuur. Op de kalender kunnen ook de behoeftes van de doelgroepen worden meegenomen: wat willen ze weten, welke inhoud willen ze gebruiken, benutten, etc. Bijvoorbeeld bij nieuwe regelgeving of wijziging in begrenzingen. In het volgende hoofdstuk wordt de communicatiekalender uitgewerkt.

De communicatieadviseur is verantwoordelijke voor het actueel houden van de kalender, hierbij geholpen door de leden van het projectteam en door bijdragen van de intermediairs.

6 Communicatiekalender 2022

Jaarlijks wordt een communicatiekalender opgesteld die de activiteiten voor alle drie de gebieden in beeld brengt. Hierin staan projectmijlpalen en nieuws, zoals gebeurtenissen die te maken hebben met bijvoorbeeld de seizoenen en natuur, maatschappelijke onderwerpen en actualiteiten van 'buiten' die communicatiekansen opleveren. Deze communicatiekalender geeft inzicht in de thema's van de te plaatsen berichten. Ook geeft de communicatiekalender inzicht in welke kanalen er ingezet worden.

Wanneer	Wat
Mei 2022 MIJLPAAL	Terinzagelegging Natura 2000-ontwerpbeheerplannen Doggersbank, Klaverbank en Friese Front Nieuwsberichten: <ul style="list-style-type: none"> - Rwsnatura2000.nl - Publicatie Staatscourant - Kennisgeving Algemeen Dagblad en Reformatorisch Dagblad - Nieuwsbrief stakeholders
14 juni 2022	Digitale informatiebijeenkomst 19.00 – 20.30 Vragen en antwoorden plaatsen we tot einde terinzagelegging op rwsnatura2000.nl.
Juli/Augustus	Folder maken over Natura 2000-beheerplannen Doggersbank, Klaverbank en Friese Front
Augustus 2022	Publiekssamenvatting maken van beheerplannen.
	Visualisatie voorwaarden en maatregelen maken.
31 augustus – 4 september 2022	HISWA te water
2, 3 en 4 september 2022	Wereldhavendagen Stand Rijkswaterstaat, informatie verstrekken
November 2022	Scheepvaart Adviesgroep Noordzee (SAN) Presentatie over beheerplannen
December 2022 MIJLPAAL	Vaststelling definitieve beheerplannen Natura 2000 Nieuwsberichten: <ul style="list-style-type: none"> - Rwsnatura2000.nl - Publicatie Staatscourant - Nieuwsbrief stakeholders - Website Kustwacht - Visserijnieuws - Shipping News

	<ul style="list-style-type: none"> - Noordzeeloket - Vaarwijzer <p>Posts op sociale media:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rijkswaterstaat - Natuurorganisaties en andere intermediairs
	<p>Publicatie in BAZ1 Dienst der Hydrografie</p>
	<p>Informatie in North Sea Pilot opnemen</p>

Vooruitblik 2023

Wanneer	Wat
Juli 2023	<p>Start broedseizoen zeekoet (jaarlijks terugkerend)</p> <p>Nieuwsberichten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rwsnatura2000.nl - Website Kustwacht - Visserijnieuws - Shipping News - Noordzeeloket - Vaarwijzer Nieuwsbrief <p>Posts op sociale media:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rijkswaterstaat - Natuurorganisaties en andere intermediairs
Nog te plannen	<p>Zeevaartschool: presentatie geven</p>
	<p>Item Vroege Vogels</p>